

fokus

V prestižním periodiku *Progress in Physical Geography* vyšla shrnující studie Tomáše Pánka (OSU) k problematice metod datování sesuvů.

Tomáši, jak bys laikovi vysvětlil, proč je důležité datovat sesuvné události, k nimž mnohdy došlo i před tisíci lety? Z praktického hlediska pomáhá například stanovit, po jaké době se mohou opakovat sesuvné události určité velikosti, což má velký význam pro poznání, jak velké je ohrožení sesuvy v dané oblasti.

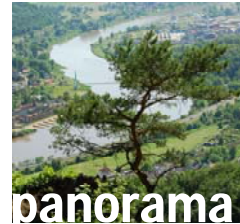
Co lze dnes považovat za tradiční techniku či evergreen datování a naopak metodu, která je tak říkajíc v plenkách? Datování radiokarbonovou metodou je nejrozšířenější, nicméně v současné době začíná převažovat datování pomocí kosmo-

genních radionuklidů, které lze využít pro expoziční datování celé řady morfologických prvků v tělesech sesuvů.

Článek je vlastně shrnutím - čím je využita databáze sesuvů unikátní? V rámci studie, která vedla k sepsání článku, byla vytvořena jako vedlejší produkt (téměř) kompletní světová databáze datovaných sesuvů a ta bude předmětem dalších analýz.

Můžeš vyzdvihnout nejpodstatnější zjištění, k němuž jsi došel? Doposud bylo datováno jen poměrně málo sesuvů (kolem tisíce). Dosavadní datování je nerovnoměrně rozmístěno, koncentrováno do vysokohorských oblastí s velmi podobným kvartérním vývojem. O chronologii četných fosilních gigantických sesuvů, které se nachází v jiných typech krajiny nevíme vůbec nic, a schází nám tak cenné kamínky do mozaiky vedoucí k úplnému pochopení vývoje těchto regionů.

(pr)

panorama

analýza $\delta^{13}C$ a anorganického C v rašelině záznamu umožnila rekonstruovat holocenní klima Středních And (Engel et al., *Quaternary Science Reviews*) ● byla publikována databáze vysokohorských jezer v z. Rakousku ve vztahu k potenciálním přírodním ohrožením (Emmer et al., *Geomorphology*) ● kombinace širokého spektra proxy dat přispěla k poznání pozdně glaciálního a postglaciálního vývoje krajiny Českého lesa (Vočadlova et al., *Boreas*) ● fluvialní sekce ostravské geomorfologie (Galia, Škarpich, Hradecký) publikovala články, týkající se morfologie koryt vodních toků a transportu sedimentů (*Geomorphology, Catena, Geografiska Annaler: Series A - Physical Geography, Carpathian Journal of Earth and Environmental Sciences*) ●

ostravští dendrogeomorfologové (Šilhán, Tichavský) publikovali v roce 2015 řadu zejména metodicky zaměřených článků (*Geomorphology, Geografie, Carpathian Journal of Earth and Environmental Sciences*) ● od roku 2012 jsou na stránkách <http://czech-rivers.blogspot.cz> k dispozici informace (nejen) o fluvialně-geomorfologickém výzkumu na KFGG OSU. Součástí jsou i postřehy z konferencí, recenze publikací o fluvialních systémech, odkazy na záznamy vystoupení v médiích a další zajímavosti ● recenzi Tomáše Galii na publikaci od Ellen Wohl: *Mountain Rivers Revised* najdete na <http://www.geomorfologie.eu/recenze> ● publikovány byly výsledky výzkumu sesuvů v Etiopické vysočině (Vařilová et al., *Landslides*) ●

Přijde blondýna do drogerie:
"Dobrý den, nemáte náhodou okenu na skalní okna?"

morfoioke

novinky

v květnu 2015 navštívil Ostravu prof. Oliver Korup (University of Potsdam). Doslova předvedl dvě přednášky pro studenty (Přírodní katastrofy v antropocénu, "Černé labuť" v geomorfologii) ● v srpnu 2015 se uskutečnila na UK v Praze pod vedením Víty Vilímky mezinárodní konference International Symposium on Geo-disaster Reduction ● v září 2015 uspořádala Ostravská univerzita s Českou speleologickou společností I3. mezinárodní sympóziem o pseudokrasu. Akce se zúčastnilo 52 zájemců z 9 zemí ● Veronika Kapustová z KFGG PŘF OSU a Markéta Pluháčková z CBG ZČU v Plzni se zúčastnily prestižní Letní geomorfologické školy v údolí Kaunertal rakouských Alpách, zaměřené na dynamiku sedimentů ve vysokohorském prostředí. Více na: http://www.inst.uni-giessen.de/akgeom/?page_id=495

20.-24. 9. proběhl ve Vídni a přilehlé alpské oblasti workshop *Advances in Active Tectonics and Speleotectonics* ● v roce 2016 bude v nakladatelství Springer vydána publikace *Landscapes and Landforms of the Czech Republic* (Tomáš Pánek a Jan Hradecký, eds.) ● ostravští geomorfologové se na přelomu září a října 2015 zúčastnili výzkumné expedice do pohoří Akdag, kde zkoumali mohutné zemní proudy a hluboce založené sesuvy ● od roku 2015 je řešen nový „dendrogeomorfologický“ projekt GAČR na ostravském pracovišti ● v dubnu se na UK habilitoval ve fyzické geografii Daniel Nývlt. Tématem přednášky bylo Využití multi-proxy jezerních záznamů k rekonstrukci holocenních environmentálních změn okrajové části Antarktidy ● český geomorfolog Jaromír Demek se dožívá významného životního jubilea 85 let.